

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 50/2023**

De beroepsprocedure tegen het bevel tot betalen van verkeersboetes is niet in strijd met het recht op een eerlijk proces

De Rechtbank van eerste aanleg van Limburg vraagt het Hof of de beroepsprocedure tegen het bevel tot betalen van een verkeersboete niet tot gevolg heeft dat personen een strafvordering tegen zichzelf moeten instellen, wat in strijd zou zijn met het recht op een eerlijk proces.

Het Hof stelt vast dat een persoon die een beroep instelt tegen het bevel tot betalen, geen strafvordering tegen zichzelf instelt maar enkel de strafvordering op gang brengt. Om proceseconomische redenen heeft de wetgever in 2021 verduidelijkt dat de rechtbank tijdens de beroepsprocedure de overtreding onmiddellijk beoordeelt en de zaak niet eerst moet terugsturen naar het openbaar ministerie.

Het Hof oordeelt dat deze regeling redelijk verantwoord is. Een bevel tot betalen vormt een vijfde aanmaning om een verkeersboete te betalen. Iemand die hiertegen een beroep instelt, kan niet verwachten dat de rechtbank de zaak vervolgens niet ten gronde kan beoordelen. Voorts kan die persoon zich beroepen op de waarborgen die voortvloeien uit het recht op een eerlijk proces en moet de rechtbank nagaan of het bewijs van het openbaar ministerie voldoet aan die waarborgen. Ook kan iemand te allen tijde afstand doen van het beroep.

1. Context van de zaak

De afdelingen Tongeren en Hasselt van de Rechtbank van eerste aanleg van Limburg stellen in vijf zaken vragen aan het Hof over het bevel tot betalen van een verkeersboete. In elk van de verkeersovertredingszaken hebben personen geen gevolg gegeven aan een voorstel tot onmiddellijke inning, een rappel daarvan, een voorstel tot minnelijke schikking en een rappel daarvan. Het openbaar ministerie heeft vervolgens die personen een bevel tot betalen van de verkeersboete gegeven (artikel 65/1 van de Wegverkeerswet). Hiertegen hebben zij beroep aangetekend bij de Politierechtbank en daaropvolgend hoger beroep bij de Rechtbank van eerste aanleg van Limburg. Die Rechtbank vraagt aan het Hof of de beroepsprocedure, in het licht van de in 2021 doorgevoerde wetswijziging, niet tot gevolg heeft dat personen een strafvordering tegen zichzelf moeten instellen, wat in strijd zou zijn met het recht op een eerlijk proces.

2. Onderzoek door het Hof

Het bevel tot betalen is ingevoerd in 2012 en heeft tot doel te voorkomen dat boetes onbetaald blijven en de politieparketten te ontlasten. De persoon die niet ingaat op een voorstel tot minnelijke schikking ontvangt een bevel tot betalen als vijfde aanmaning. Aangezien dit bevel uitvoerbaar is, moet de procureur des Konings geen beroep doen op de strafrechter om de

overtreder tot effectieve betaling te dwingen. Tegen dit bevel tot betalen kan beroep worden aangetekend bij de politierechtbank.

De wetgever heeft in 2021 verduidelijkt dat de politierechtbank tijdens de beroepsprocedure de verkeersovertreding beoordeelt en, indien bewezen, de strafwet toepast. Om proceseconomische redenen wil de wetgever voorkomen dat de politierechtbank de zaak eerst zou moeten terugsturen naar het openbare ministerie, dat ze dan vervolgens opnieuw zou moeten brengen voor de politierechtbank, vooraleer die zich ten gronde kan uitspreken over de verkeersovertreding.

Het Hof stelt vast dat de persoon die een beroep instelt tegen het bevel tot betalen van een verkeersboete, ook de strafvordering op gang brengt. Dit heeft evenwel niet tot gevolg dat die persoon een strafvordering tegen zichzelf instelt. Het openbaar ministerie oefent de strafvordering uit.

Volgens het Hof is een dergelijke regeling verantwoord, nu de wetgever mag aannemen dat bij een bevel tot betalen het openbaar ministerie eveneens meent dat er redenen zijn om te dagvaarden in het geval van een betwisting. Een bevel tot betalen vormt een vijfde aanmaning om te betalen en de strafvordering te laten vervallen. Iemand die hiertegen beroep instelt, kan niet verwachten dat de rechter vervolgens de zaak niet ten gronde kan beoordelen. Voorts kan die persoon zich tijdens de beroepsprocedure beroepen op alle waarborgen die voortvloeien uit het recht op een eerlijk proces. Zo moet de rechtbank nagaan of het bewijs van het openbaar ministerie voldoet aan die waarborgen. Ook kan die persoon afstand doen van zijn beroep ([arrest nr. 14/2022](#)). De beroepsprocedure tegen het bevel tot betalen van een verkeersboete heeft dan ook geen onevenredige gevolgen die in strijd zouden zijn met het recht op een eerlijk proces.

3. Besluit

Het Hof oordeelt dat de beroepsprocedure tegen een bevel tot betalen van een verkeersboete niet strijdig is met het gelijkheidsbeginsel (artikelen 10 en 11 van de Grondwet) en met het recht op een eerlijk proces (artikel 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 14, lid 3, g), van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten).

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel “media” van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Sarah Lambrecht](#) | 02/500.12.83 | [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218
| [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#)